

4.trin - Hvis er Guds rige?

Indledning

De sidste søndage har stillet ganske store spørgsmål til menneskelivet, og i dag fortsætter vi. For først – nemlig søndagen lige efter pinse - lød det, at Gud er med os alle dage. Det er ordene fra dåben; ikke et sted og ikke en tid vil være, uden at Gud er med. Det er udgangspunktet; til trøst og til mod og til håb.

Dernæst lød spørgsmålet, når nu Gud er med os, hvad mangler vi så her i tilværelsen og er livet, hvad vi ejer? Handler det om at fylde vores i forvejen bugnende lader med flere rigdomme?

Siden lød de markante ord om hvem, der er inviteret med ved Guds bord, og i den forbindelse, at mennesket må hade sine nærmeste. Ord, som kræver udlægning igen og igen, for ikke at tage såvel mod som pip fra os, og i al hast må vi forstå at 'vores nærmeste' det er alle vores vaner og fordomme, alt det og alle dem vi er tilbøjelige til at favorisere; dem må vi aflægge os.

Og i søndags, trådte så to knægte, to brødre, ind på scenen; den ene holdt sig trofast hjemme, den anden formøblede sin arv. Ingen af positionerne er særligt værdige, for i begges hjerte boede kiv og selvretfærdighed og ikke mindst brodernid. Derfor kendes beretningen ikke som DEN fortabte søn, men DE fortabte sønner. Og i dag; der runder vi fortællingen om menneskets lighed af med ordene; Elsk nogle helt andre end dem, det falder dig let at elske. Lad os rejse os og lytte...

Læsning - Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »I har hørt, at der er sagt: ›Du skal elske din næste og hade din fjende.‹ Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!« [Matth.5,43-48](#)

Prædiken

Guds rige er...vores, kan vi af og til forledes til at tænke. Vores, ikke de andres. Ikke deres. Men lige sådan er det faktisk; Guds rige er deres, det siges i hver eneste dåb. Guds rige er deres. Ordene bruges om børnene, men situationen er mere karikeret end som så. For disciplene forsøgte at trænge nogen væk fra Kristus. Guds rige er...vores, sagde de med deres adfærd, men Jesus blev vred og sagde til dem; lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er...deres.

Lad det være bagklangen under de ord, jeg nu vil bruge.

Teksten i dag er kort, nærmest fyndig, måske endda direkte problematisk. For ordene, udtrykket, *Elsk dine fjender*, er noget af et ideal. I praksis falder det os noget vanskeligere. I os mennesker bor nemlig det ufuldkomne, i os hviler selvretfærdighedens lommer af mørke, men i dag sættes på spidsen, hvad kristen livstilgang må forstås som og leves af. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Nej, jeg siger jer, siger Kristus, elsk jeres fjender.

Se; nu er det at elske og at hade ikke følelser. Jo, nok almindeligvis, hvor vi elsker grillpølser og hader edderkopper, men i bibelsk forstand er ordene udtryk for sindelag → holdning – og livsførelse → handling. Vi udfolder således det at elske og at hade midt i livet. Elske er at sige ja, hade er at sige nej. Og den, der kun siger ja til alt sig eget; til dem der elsker igen, og kun hilser på dem, vi kan kalde brødre, ja han

fastholder at Guds rige er... vores. Men sådan kan det ikke være, for vi afgør ikke hvor Guds riges grænse evt må sættes. Ja hvem siger at der overhovedet er grænser? Er Gud ikke med os alle dage ind til verdens ende? Lad os derfor lige overveje, hvad en fjende overhovedet er for en størrelse.

Fjende i almindelig forstand et menneske, der modarbejder en. Kan man modarbejde Guds rige? Hvem gør det i så

fald? De andre? Dem vi er uenige med?

Andre kredser om udtrykket *naturlige fjender* – har en troende sådan en? Har et menneske? I al fald er der næppe noget mere naturligt for mennesket end at have fjender. Ikke mindst de fjender, som engang var elskede. For når kærligheden skuffer, slår den over i had. En fjende er skabt. En tidligere ægtefælle, en gammel ven, den mor vi ikke længere besøger. Fjender skaber vi os, når vi søger vort eget, og se det er dagens krumtap. Fjender får vi, skaber os, opdiger, når vi villigt og villet tager på os, at vort eget er væsentligere end den andens. Fjendskab er mao ikke nogen ligegyldig eller inferior del af vores tilværelse. Derimod er fjendskab er en ganske stærk relation; den man bekriger eller bekriges af er man forbundet med i kampen om styrke; hvor der kun er den ene mængde styrke, som man, som en lagkage, må deles om, og hvor hver part vil have mest mulig. Af lagkagen.

Er søskende fjender – som de to fortabte sønner og brødre sidste søndag? Er de optaget af at dele faderens ejendom millimeterdemokratisk. Ja, det er de. Hans gods og hans ejendom og hans kærlighed. Kain og Abel, Jakob og Esau, Isak og Ismael og ikke mindst de fortabte sønner fra i søndags. Hvem behøver fjender, siges det, når man har venner, som bekriger en. Brødre som modarbejder en.

Fjendskab og had er samme side af et verdensbillede. Der er nogen, der ikke er velkomne, nogen der ikke skal have – ofte dem, der er ganske anderledes end os selv – og så er der det kristne sindelag. Hvor alt mit er dit, siger Gud, og hvor det at elske er en handling, ikke en følelse, og hvor der ingen mangel er, for Guds rige er ikke som en lagkage der skal deles i lige store stykker. Guds rige er som 5 brød og 2 fisk, der kan deles igen og igen og igen og der vil være nok til alle, ja i overflod, og det er det vi ikke forstår. Fanget som vi er i mængdematematik og at lighed handler om at have lige ret, at vippen er i vatter, at andre ikke får hvad burde være mit. I Guds rige er lighed noget ganske andet end at dele med sine egne. Det er derimod at dele ud af den kilde, der aldrig løber tør også til dem, der umiddelbart er en imod.

Er det abstrakt?

Så overvej – ja lad os en stund grunde over - hvem døren til Guds rige smækkes i for. Den fremmede, der faderløse og enken? Sådan var det engang. I dag er det måske snarere ateisten, muslimer og det menneske, der elsker en af sit eget køn. Men sådan virker Guds rige ikke. Nej her er meldingen klar; elsk dine fjender. Del med dem du ellers normalt ikke vil dele med. Inviter bredere og større end bare den inderste kreds.

For *hvorfor fordømmer du din bror? Hvorfor foragter du din bror?* Ikke bare ham, du kødeligt har delt vugge med, men det menneske, der er Guds barn, ligesom du er det og slægtskabet står derfor til troende. Én stor menneskehed af relaterede, af forbundne – så tæt som var vi søskende. Hvorfor sætte en kile ned mellem os, når Gud overskrider ethvert skel, enhver fordom og kalder alle mennesker sine? Hvem i alverden bilder vi os ind at vi er? Skulle vi være Gud selv, med retten til at fælde dom over levende og døde?

Nej sagen er lige til. Guds rige er... deres. Ikke dit at give, men vores at dele. Og dét er at elske.

Der er bare et aber dabi. Mennesket kan ikke bare sådan lige elske dem, det hader. Betyder det, at vi ikke skal forsøge, nej naturligvis ikke. Etisk må vi stramme os an, tage os sammen, gør det gode. Det er kravet til os, fordringen om hvordan man agerer kristent. Man skal bare huske, at det ikke er noget nogen af os gør for vores egen skyld. Ikke for at føle os gode og rigtige, ikke for at være ordentlige mennesker. Ikke for at

Gud skal kunne lide os – det kan han allerede altid – nej, det er for den andens skyld. Det er for ham, vi ikke kan fordrage, at vi må lave en bedre verden. Ikke fordi han givetvis heller ikke kan fordrage os og så bliver verden måske alligevel lidt bedre også for os, hvis også nu *han* behandler sin fjende bedre. Ikke sådan, selvom effekten nok vil være der og verden vil være et bedre sted. Nej. Det gode vi gør må vi altid gøre blindt, uden bagtanke og uden forventning om at få noget igen. Vi må sprede det gode, fordi det er godt at gøre.

Og når vi ikke kan sprede mere – hør i disse sidste linjer dagens evangelium - så må vi acceptere, at vi er mennesker, ufuldkomne, og at Gud må gøre den sidste del af arbejdet. Og ikke dømme os for hårdt. Og hensigten med den erkendelse? At lade al selvretfærdighed falde. Lade tilgivelse nå mennesket, hver gang vi søger vort eget, frem for den andens. Så hvem taler ordene egentlig til i dag? Til os, der er fjender af Gud, fordi vi vil vort eget. Og om Gud hører vi og tror vi, at Han er fuldkommen, så ulig os. Og hvad medfører det? At Han er fuldkommen? Det medfører at han elsker os, fordi han elsker sine fjender.

Salmer

1: 753 Gud, du som lyset

2: 366 Nogen må våge

3: 598 O Gud du ved

4: 688 Skal kærlighed sin prøve stå *Mel Behold os herre DDS 337 Wittenberg 1543*

5(nadver): 321 v. 4-6 O kristelighed

6: 696 Kærlighed er lysets kilde